

AZ IRGALMASSÁG ÉVÉNEK MEGNYITÁSA

ELŐKÉSZÍTENDŐK

A kiindulópontul szolgáló templom sekrestyájében elő kell készíteni a következőket:

- *a mise bemutatásához szükséges liturgikus öltözékeket, amelyeket a püspök, a vele koncelebráló papok, diákonusok és ministránsok viselni fognak;*
- *a palástot, amennyiben a püspök azt használni fogja a körmenet során;*
- *a körmeneti keresztet a gyertyatartókkal;*
- *Az Evangéliumos könyvet;*
- *a füstölőt és a tömjéntartót.*

A székesegyház sekrestyájében a következőket kell előkészíteni:

- *a szenteltvízes edényt és a szenteltvízhintőt;*
- *mindazt, ami a szentmise bemutatásához szükséges (ld. A római misekönyv általános rendelkezései, 117-118).*

BEVEZETŐ SZERTARTÁSOK A KIINDULÓPONTUL SZOLGÁLÓ TEPLOMOKBAN

Ádvent harmadik vasárnapján, vagy annak vigíliáján, az előre meghatározott időpontban a hívek összegyűlnek valamelyik templomban vagy más alkalmas helyen, azon a székesegyházon (társszékesegyházon) kívül, amely felé majd a körmenet haladni fog.

A püspök, a vele koncelebráló papok és a diákónusok a lila (vagy rózsaszín) színű liturgikus ruhákba beöltözve odamennek, ahol a nép összegyűlt. A püspök a kazula helyett palástot is viselhet, amelyet a körmenet után levesz.

Miközben a püspök és a papok a számukra előkészített székekhez vonulnak, a jubileumi szentév himnuszát énekeljük. Lehet orgonán vagy más alkalmas hangszeren kísérni az éneket.

A püspök a nép felé fordulva ezt mondja:

Az Atya, a Fiú és a Szentlélek nevében.

A nép válaszol:

Ámen.

A püspök köszönti a népet:

Az Atya irgalma, Urunk Jézus békéje és a Szentlélek közösséget formáló szeretete legyen veletek!

A nép válaszol:

És a te lelkeddel.

A püspök felszólítja a népet, hogy áldja és dicsérje Istent (vö. 103. zsoltár) ilyen vagy hasonló szavakkal:

Dicsőítsük most együtt az irgalmas Istent! Mondjuk közösen:
A te irgalmad örökké tart.

Dicsőség neked, Istenünk, aki megbocsátod vétkeinket
és meggyógyítod betegségeinket.

Válasz: *A te irgalmad örökké tart.*

Dicsőség neked, irgalmas és kegyes Urunk,
akinek haragja megfontolt és szeretete hatalmas.

Válasz: *A te irgalmad örökké tart.*

Dicsőség neked, Urunk,
aki gyengéd Atyja vagy minden gyermekednek.

Válasz: *A te irgalmad örökké tart.*

Vagy:

Válasz: *A te szereteted örökké tart.*

Áldott vagy, Atyánk, aki egyedül vittél végbe csodákat.
(vö. Zsolt 136,4).

Válasz: *A te szereteted örökké tart.*

Áldott vagy, egyszülött Fiú, aki véred árán
megszabadítottál bennünket bűneinktől (vö. Jel 1,5).

Válasz: *A te szereteted örökké tart.*

Áldott vagy, Szentlélek, a lélek vigasztalója, édes enyhület
(vö. húsvéti szekvencia).

Válasz: *A te szereteted örökké tart.*

Ezután a püspök rövid buzdítást intéz a néphez ezekkel a szavakkal
vagy másképpen:

Kedves testvérek!

A Szentatya, tekintetét Jézusra, az ő irgalmas arcára fordítva az örökké szent Szűz Mára ünnepén megnyitotta a jubileumi szentévet, amely mindnyájunk és az egész emberiség számára megnyitja Isten irgalmának kapuját. Mai ünnepünk a világegyházzal közösségben ünneplésen megnyitja a szentévet a mi egyházmegyénk egyházi közössége

számára, s ezzel kezdetét veszi számunkra a kegyelem és a megbékélés mély átélésének tapasztalata.

Örömmel hallgatjuk meg az irgalom evangéliumát, amelyet Urunk Krisztus, az Isten Báránya, aki elveszi a világ bűneit, soha nem szűnik meg hirdetni az emberek között, s ezzel hív bennünket, hogy örüljünk az ő szeretetének, amit fáradhatatlanul áraszt minden teremtményére.

Miután befejezte a buzdítást, a püspök a következő könyörgést mondja:

Könyörögjünk!

Istenünk, a valódi szabadság szerzője, aki szeretnél minden embert egybegyűjteni egyetlen néppé – amely szabad minden szolgaságtól – és gyermekeidnek ajándékozod az irgalmasság és a megbocsátás idejét; add, hogy Egyházad növekedjen a szabadságban és a békében, s úgy világítson mindenki előtt, mint az üdvösség szentsége. Mutassa fel és valóítsa meg a világban a te szereteted misztériumát. Krisztus, a mi Urunk által.

Válasz: Ámen.

Ezután az Evangélium felolvasása következik, a diakónus részéről:

Evangélium Szent Lukács könyvéből

(15, 1-7)

Nagyobb öröm lesz a mennyek országában egy megtérő bűnösön, mint kilencvenkilenc igazon, akinek nincs szüksége rá, hogy megtérjen.

Abban az időben a vámosok és a bűnösök mind jöttek, hogy hallgassák Jézust. A farizeusok és az írástudók méltatlankodtak miatta. „Ez bűnösökkel áll szóba, sőt eszik is velük” – mondták. Erre egy példabeszédet mondott nekik: „Ha közületek valakinek van száz juha, és egy elvesz belőlük, nem hagyja-e ott a pusztában a kilencvenkilencet, hogy keresse az egy elveszettet, amíg meg nem találja? Ha megtalálja, örömeiben vállára veszi, hazasiet vele, összehívja barátait és szomszédait: Örüljetek ti is – mondja –, mert megtaláltam elveszett bárányomat! Mondom nektek, éppen így nagyobb öröm lesz a mennyek országában egy megtérő bűnös-

sön, mint kilencvenkilenc igazon, akinek nincs szüksége rá, hogy meg-
térjen”.

Ezek az evangélium igéi.

Az Evangélium felolvasása után rövid csendet tarthatunk, majd a lektor felolvassa a rendkívüli jubileumi szentévet meghirdető pápai bullát:

Részlet az irgalmasság rendkívüli jubileumi szentévet meghirdető bullából *(Misericordiae Vultus 1-3)*

Jézus Krisztus az Atya irgalmasságának az arca. Úgy tűnik, ez a szó jól összefoglalja a keresztény hit misztériumát. Az Atya irgalmassága a názáreti Jézusban vált elevenné, láthatóvá, őbenne érte el csúcspontját. Az Atya, „a végtelenül irgalmas Isten” (Ef 2,4), miután kinyilatkoztatta a nevét Mózesnek mint „irgalmas és könyörülő Isten, hosszan tűrő, gazdag kegyelemben és hűségben” (Kiv 34,6), nem hagyott fel azzal, hogy a történelem során különféle módokon megismertesse a maga isteni természetét. „Amikor elérkezett az idők teljessége” (Gal 4,4), és üdvözítő terve szerint már minden el volt rendezve, elküldte Fiát, aki Szűz Máriától született, hogy véglegesen kinyilatkoztassa nekünk a szeretetét. Aki őt látja, az Atyát is látja (vö. Jn 14,9). A názáreti Jézus a szavaival, tetteivel és egész személyiségével kinyilatkoztatja Isten irgalmasságát.

Állandóan szemlélnünk kell az irgalmasság misztériumát. Ez számunkra az öröm, a derús nyugalom és a béke forrása. Üdvösségünk feltétele. Irgalmasság: a szó, amely kinyilatkoztatja a Szentháromság misztériumát. Irgalmasság: a végső és legnagyobb tett, amellyel Isten elénk siet. Irgalmasság: az alapvető törvény, amely minden ember szívében ott lakik, aki őszintén tekint a testvérré, akivel az élet útján találkozik. Irgalmasság: az út, amely egyesíti Istent és az embert, mert kitarja a szívét arra a reményre, hogy bűneink korlátai ellenére mindenkor szeretnek bennünket.

Vannak pillanatok, amikor még sürgetőbb meghívást kapunk arra, hogy tekintetünket az irgalmasságra szegezzük, annak érdekében, hogy mi magunk is az Atya cselekvésének hatékony jeleivé váljunk. Ezért hirdetem meg az Irgalmasság Rendkívüli Jubileumát, mint alkalmas időt

az Egyház számára, hogy erősebbé és hatékonyabbá tegye a hívők tanúságtételét.

A felolvasás befejezése után a körmenet elindítása érdekében a diakónus vagy az erre a célra kijelölt pap ezt mondja:

Testvérek! Induljunk el Krisztus nevében: Ő az út, amely elvezet bennünket a kegyelem és irgalmasság évébe.

KÖRMENET

A püspök tömjént helyez a füstölőbe. Ezután kezdetét veszi a körmenet a székes-egyház (illetve társszékesegyház) felé, amelyben a szentmisét be fogják mutatni. Elöl halad a turifer a füstölővel, majd a diakónus következik, aki az ünnepre feldíszített körmeneti keresztet fogja, mellette ministránsok haladnak égő gyertyát tartva, ömögöttük az evangéliumos könyvet hozó diakónus, majd a püspök, s ömögötte a papok, ministránsok és a hívek. A körmenet folyamán a nép és a szkóla az alábbi, javasolt antifónákat és zsoltárokat énekl. Lehet a szentek litániáját vagy más alkalmas énekeket is énekelni.

Antifóna

Az Úr kegyelméről énekelek örökkön-örökké. Hűségedet hirdeti ajkam minden nemzedéken át (vö. Zsolt 89.2).

Vagy:

Boldogok az irgalmasok, mert majd nekik is irgalmaznak (Mt 5,7).

Vagy:

Az Úr jóságos mindenkire, telve irgalommal minden iránt, amit alkotott (Zsolt 145,9).

A 86. zsoltárból:

*Uram, fordítsd felém füled és hallgass meg,
mert nyomorult vagyok és szegény.
Őrizd meg lelkemet, hisz hozzád tartozom,
segítsd meg szolgálodat, aki benned bíz.
Istenem vagy, Uram, légy hozzám irgalmas!
Szüntelen hozzád kiáltok.
Tedd vidámmá szolgáló szívét,
lelkemet, Uram, hozzád emelem.
Hiszen te jóságos és elnéző vagy, Uram,
és csupa irgalom azokhoz, akik hozzád kiáltanak.
Hallgass meg, Uram, imámat,
figyelj könyörgő szavamra!
Senki sincs olyan az istenek között, mint te, Uram!
Semmi nem hasonlít tetteidhez, -*

*Mutasd meg utadat, Uram,
hogy igazságod szerint járjak;
irányítsd szívemet,
hogy félje nevedet!
Uram, Istenem, egész szívvel áldalak,
dicsőítem nevedet mindörökké.
Mivel nagy volt irgalmad irántam,
lelkem kimentetted a halál verméből.
Istenem, kevélyek kelnek föl ellenem,
hatalmaskodók serege tör életemre,
és egy sincs rád tekintettel.
Ám te irgalmas és kegyes Isten vagy,
megfontolt a haragban, de gazdag a jóságban és hűségben.*

Vagy:

A 25. zsoltárból:

*Hozzád emelem lelkemet, Uram,
Istenem, tebenned bizakodom.
Ne hagyd, hogy szégyenben maradjak,
ellenségeim ne diadalmaskodjanak rajtam.*

*Uram, mutasd meg nekem útjaidat,
taníts meg ösvényeidre!
Vezess igazságod szerint és taníts engem,
hiszen te vagy az én Istenem és gyámolom*

*Emlékezzél meg, Uram, irgalmasságodról,
és kegyelmedről, mely kezdet óta vezet!
Ne idézd fel többé
ifjúságom bűneit és tévedéseit*

*Megbocsát az Úr és hűséges,
megmutatja az utat a bűnösnek.
Az engedelmeseket igazságban vezeti,*

*az alázatosokat megtanítja ösvényeire.
Az Úr minden útja kegyelem és hűség azoknak,
akik megtartják szövetségét és törvényét.
Nevedért, Uram, bocsásd meg súlyos bűnömet!*

*Tekints rám és könyörülj meg rajtam,
mert elhagyatott vagyok és szegény!
Adj enyhületet szívem gyötrelmének
és szabadíts ki bajaimból!
Lásd meg szorultságomat és ínségemet,
s bocsásd meg minden bűnömet!*

*Óvd meg a lelkem és ments meg,
ne hagyd, hogy szégyent valljak,
hozzád menekülök!*

BEVONULÁS A SZÉKESEGYHÁZBA

Amikor a körmenet elérkezik a székesegyház (vagy társszékesegyház) főbejáratához, itt megáll. A püspök így szól:

Tárjátok ki az igazság kapuit, bemegyünk, hogy hálát adjunk az Úrnak (vö. Zsolt 118,19).

Miközben a kaput kinyitják, a püspök így folytatja:

Ez az Úr kapuja: belépünk rajta, hogy elnyerjük irgalmát és megbocsátását.

A diakónus átnyújtja a püspöknek az evangéliumos könyvet. A püspök a küszöbön állva magasra tartja azt, miközben az alább olvasható (vagy más alkalmas) antifónát éneklí a nép. Az evangéliumos könyv felmutatása közben a körmeneti keresztet vivő diakónus odaáll a kereszttel együtt a püspök mellé.

Antifóna

*Én vagyok a kapu, mondja az Úr,
aki rajtam keresztül megy be, üdvözül,
ki-be jár és legelőt talál (vö. Jn 10,9).*

Miután befejeződött az antifóna éneklése, a körmenet továbbhalad az oltár felé. Elöl halad a füstölő, a kereszt és a gyertyák, mögöttük halad a püspök az evangéliumos könyvvel, majd a papok, a ministránsok és a hívek. Eközben a bevezető antifónát vagy más alkalmas éneket énekelnek.

Antifóna

*Örüljete az Úrban szüntelenül!
Újra csak azt mondom, örüljete.
Az Úr közel van (Fil, 4, 4.5).*

A püspök, amikor az oltárhoz érkezik, ráhelyezi az evangéliumos könyvet. Ezután, amennyiben a körmenet alatt palástot viselt, ezt leveti és kazulát ölt magára. Megcsókolja az oltárt és a püspöki székhez vonul.

A KERESZTSÉG FELELEVENÍTÉSE

A püspök elé visznek egy vízzel teli edényt. A püspök felszólítja a híveket az imádságra ezekkel vagy hasonló szavakkal:

Kedves testvérek!

Imádkozzunk az Úrhoz, hogy áldja meg ezt a vizet, amellyel meghintelek benneteket keresztségünkre emlékezvén. Így kérjük számunkra az irgalmát és az üdvösséget, Jézus Krisztus feltámadása által.

Néhány pillanatig csendben imádkozik mindenki. Ezután a püspök összetett kézzel így folytatja imáját:

Mindenható Isten, aki az élet eredete és forrása vagy,
 áldd meg + ezt a vizet, és add, hogy mi, a te híveid,
 amikor meghintenek bennünket e megtisztító forrásból,
 elnyerjük bűneink bocsánatát,
 megőrizzen a gonosz támadásai ellen,
 s megkapjuk a te védelmed ajándékát.
 Irgalmodban add meg nekünk, Urunk,
 az élő víz forrását, amely az örök életre buzog,
 hogy minden veszélytől megszabadulva
 tiszta szívvel jöhessünk eléd.
 Krisztus, a mi Urunk által.

Válasz: Ámen.

A püspök fogja a szenteltvízhintőt, s elsőként önmagát hinti meg, majd a vele koncelebrálókat, a ministránsokat és a népet, végigvonulva a székesegyház (vagy társszékesegyház) hajóján. Eközben a következő antifónákat vagy más alkalmas énekeket énekeljük:

Antifóna

Hints meg izsóppal és megtisztulok, moss meg és a hónál fehérebb leszek! (vö. Zsolt 50,9).

Vagy:

Tisztíts meg, Uram, és a hónál fehérebb leszek.

Vagy:

*Tiszta vizet öntök rátok, és minden bűntől megtisztultok,
és új szívet adok nektek, mondja az Úr (vö. Ez 47,1-2.9).*

Miután visszatér a püspöki székhez, a püspök ezt mondja:

A mindenható Isten tisztítson meg bennünket bűneinktől és az Eucharisztia jelen megünneplése által tegyen minket méltóvá, hogy helyet foglalhassunk asztalánál az Ő országában mindörökkön örökké.

Válasz: Ámen.

Ezután a püspök éneklí vagy mondja a collecta imádságot:

Könyörögjünk!

Atyánk, tekints le népedre,
amely hittel várakozik az Úr megszületésére,
és add, hogy megújult örömmel ünnepelhesse
az üdvösség nagy misztériumát.

A mi Urunk Jézus Krisztus, a te Fiad által,
aki veled él és uralkodik a Szentlélekkel egységben,
Isten, mindörökkön örökké.

Válasz: Ámen.

A szentmise innen a szokott módon folytatódik.

BEFEJEZŐ SZERTARTÁSOK

A befejező áldás előtt a hívek tudtára adják, melyek azok a templomok és kegyhelyek, amelyekben a püspök döntésének megfelelően ugyancsak megnyitják az Irgalom Kapuját, és ahol elnyerhető a rendkívüli szentév egész időtartama alatt a búcsú ajándéka. Ezután a püspök így szól:

Gondolatban most az Irgalom Édesanyja felé fordulunk. Az ő édes pillantása kísérjen el bennünket ennek a szentévnek a során, hogy mindnyájan újra felfedezhessük az örömet Isten genyegéd szeretete megtapasztalásakor.

Az egybegyűlt közösség Máriához, az Irgalmasság Anyjához imádkozik a *Salve, Regina*, vagy az *Alma Redemptoris Mater*, vagy más hasonló antifónát énekelve.

Ezután következik az adventi időben szokott ünnepélyes áldás.

Az áldás után a diakónus elbocsátja az egybegyűlt közösséget. Ha ez alkalmasnak tűnik, mondhatja ezeket a szavakat:

Legyetek irgalmasok, amint Atyátok is irgalmas. Menjetekek békével.

A nép így válaszol:

Adjunk hálát az Úrnak.